

Grozījumi Nacionālās drošības likumā

Izdarīt Nacionālās drošības likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2001., 3. nr.; 2002., 1., 12. nr.; 2007., 9., 10., 16. nr.; 2008., 11. nr.; 2009., 2., 15. nr.; Latvijas Vēstnesis, 2010., 76. nr.; 2013., 61. nr.; 2014., 105., 114. nr.; 2016., 48., 249. nr.; 2017., 64., 106., 132. nr.; 2018., 204. nr.) šādus grozījumus:

1. 22.² pantā:

izteikt pirmo daļu šādā redakcijā:

“(1) Kritiskā infrastruktūra ir Latvijas Republikā izvietoti objekti, sistēmas vai to daļas un pakalpojumi, kuri ir būtiski svarīgu sabiedrības funkciju īstenošanas, kā arī cilvēku veselības aizsardzības, drošības, ekonomiskās vai sociālās labklājības nodrošināšanai un kuru iznīcināšana vai darbības traucējumi būtiski ietekmētu valsts un sabiedrības pamatfunkciju īstenošanu.”;

izteikt ceturto daļu šādā redakcijā:

“(4) Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nodrošina drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanu un īstenošanu. Valsts apdraudējuma gadījumā kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, īpašnieks vai tiesiskais valdītājs nodrošina drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības īstenošanu (minimālajā) apjomā.”;

izteikt sesto daļu šādā redakcijā:

“(6) Ministru kabinets nosaka kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtību.”.

2. Papildināt likumu ar 22.³ pantu šādā redakcijā:

“22.³ pants. Kritiskie finanšu nozares pakalpojumi

(1) Kritiskie finanšu nozares pakalpojumi ir skaidras un bezskaidras naudas norēķini, ko Latvijas Republikā sniedz Eiropas Savienības dalībvalstī licencēta (reģistrēta) kredītiestāde (turpmāk arī – kredītiestāde).

(2) Lai nodrošinātu kritisko finanšu nozares pakalpojumu pieejamību valsts apdraudējuma gadījumā, kredītiestāde izstrādā darbības nepārtrauktības plānu, norādot tajā to ārpalpojumu sniedzēju pienākumus, kurus kredītiestāde ir piesaistījusi skaidras vai bezskaidras naudas norēķinu nodrošināšanai, un

iesniedz to Finanšu un kapitāla tirgus komisijai. Kredītiestāde ne retāk kā reizi gadā pārskata un atjauno darbības nepārtrauktības plānu un īsteno tā testēšanu.

(3) Finanšu un kapitāla tirgus komisija nosaka:

1) kritērijus to kredītiestāžu noteikšanai, kas nodrošina kritisko finanšu nozares pakalpojumu pieejamību valsts apdraudējuma gadījumā;

2) kritisko finanšu nozares pakalpojumu (minimālo) apjomu valsts apdraudējuma gadījumā;

3) kredītiestāžu darbības nepārtrauktības plānu izstrādes prasības.

(4) Finanšu un kapitāla tirgus komisija sadarbībā ar Latvijas Banku:

1) uzrauga un kontrolē kredītiestāžu darbības nepārtrauktības plānu izstrādi un īstenošanu valsts apdraudējuma gadījumā;

2) izvērtē kredītiestāžu darbības nepārtrauktības plānu testēšanas rezultātus.”.

3. Papildināt likumu ar 23.⁶ pantu šādā redakcijā:

“23.⁶ pants. Militāro darbību rezultātā izraisītu valsti apdraudošu situāciju novēršana

(1) Militāro darbību rezultātā izraisīta valsti apdraudoša situācija ir pret Latvijas Republiku īstenotas pretlikumīgas ārvalsts militārās darbības, tajā skaitā:

1) militārās aviācijas gaisa kuģa, militārā bezpilota gaisa kuģa vai cita veida lidaparāta, karakuģa, militārās zemūdenes vai cita militārā zemūdens pārvietošanās līdzekļa, militārā transportlīdzekļa vai citas, tajā skaitā attālināti vadāmas, bezpilota militārās mehāniskās ierīces pretlikumīga iekļūšana vai atrašanās Latvijas Republikas teritorijā;

2) izlūkošana vai pretlikumīga piekļuve informācijas sistēmām, elektronisko sakaru tīkliem, to darbības traucēšana vai elektromagnētiskā iejaukšanās Latvijas Republikas nacionālajai drošībai svarīgu objektu, nozīmīgā komercsabiedrībā, vai valsts īpašumā, valdījumā vai turējumā esošu objektu darbībā un militārās aviācijas gaisa kuģu un karakuģu darbībā un citas nekinētiskas militārās darbības;

3) pretlikumīga militāro formējumu vai militāro formējumu bez pazīšanās zīmēm iekļūšana vai atrašanās Latvijas Republikas teritorijā.

(2) Par militāro darbību rezultātā izraisīta valsti apdraudošu situācija uzskata arī šī panta pirmajā daļā noteiktās darbības, kuras, izmantojot Latvijas Republikas teritoriju, ārvalsts pretlikumīgi veic pret citām Ziemeļatlantijas līguma vai Eiropas Savienības dalībvalstīm.

(3) Nacionālie bruņotie spēki sadarbībā ar kompetentajām tiesībsardzības iestādēm un valsts drošības iestādēm Valsts aizsardzības plāna un Valsts aizsardzības operatīvajā plānā noteiktajā kārtībā nekavējoties veic pasākumus, kurus uzskata par samērīgiem un nepieciešamiem, lai novērstu militāro darbību rezultātā izraisītu valsti apdraudošu situāciju, ieskaitot bruņota spēka pielietošanu.”.

4. Papildināt 37. pantu ar 7. un 8. punktu šādā redakcijā:

“7) ir Latvijas Republikā esošas meža zemes vismaz 10 000 hektāru platībā īpašniece;

8) ir Latvijas Republikā esošas lauksaimniecības zemes vismaz 4 000 hektāru platībā īpašniece.”.

5. Papildināt pārejas noteikumus ar jaunu 17. un 18. punktu šādā redakcijā:

“17. Finanšu un kapitāla tirgus komisija līdz 2021. gada 1. janvārim izdod šā likuma 22.³ panta trešajā daļā minētos normatīvos noteikumus.

18. Ministru kabinets līdz 2021. gada 1. jūnijam izdod šā likuma 22.² panta sestajā daļā paredzētos noteikumus. Līdz attiecīgo Ministru kabineta noteikumu spēkā stāšanās dienai, bet ne ilgāk kā līdz 2021. gada 1. jūnijam ir piemērojami Ministru kabineta 2010.gada 1.jūnijā noteikumi Nr.496 “Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas un drošības pasākumu plānošanas un īstenošanas kārtība”, ciktāl tie nav pretrunā ar šo likumu.”

Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs

Artis Pabriks

Iesniedzējs:

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

Jānis Garisons

Grozījumi likumā “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli”

Izdarīt likumā “Par ārkārtējo situāciju un izņēmuma stāvokli” (Latvijas Vēstnesis, 2013, 61. nr.; 2014, 220. nr.) šādus grozījumus:

1. Izslēgt 8. pantā pirmās daļas 8.punktā vārdu “speciālām”.

2. 17. pantā:

izslēgt pirmās daļas 2. punktā vārdu “speciālām”;

izteikt pirmās daļas 18. un 19. punktu šādā redakcijā:

“18) finanšu ministram pilnvarojumu mainīt likumā par gadskārtējo valsts budžetu noteikto apropriāciju, ja apropriācijas izmaiņas nerada negatīvu ietekmi uz vispārējās valdības sektora budžeta nominālo bilanci atbilstoši Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas Eiropas Savienībā metodoloģijai, informējot par to Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisiju;

“19) finanšu ministram pilnvarojumu mainīt likumā par gadskārtējo valsts budžetu noteikto apropriāciju, kā arī nodrošināt finanšu resursus un maksājumu veikšanu atbilstoši Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisijas lēmumam, kas ir pieņemts 24 stundu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas, ja apropriāciju izmaiņas pārsniedz gadskārtējā valsts budžeta ietvaru vai apropriācijas izmaiņām ir negatīva ietekme uz vispārējās valdības sektora budžeta nominālo bilanci atbilstoši Eiropas nacionālo un reģionālo kontu sistēmas Eiropas Savienībā metodoloģijai;”;

papildināt pirmo daļu ar 20., 21., 22., 23., 24., 25., 26., 27. un 28. punktu šādā redakcijā:

“20) Ministru prezidentam un finanšu ministram pilnvarojumu kopīgi pieņemt lēmumu par gadskārtējā valsts budžeta likumā noteiktās apropriācijas izmaiņām, ja Saeimas Budžeta un finanšu (nodokļu) komisija 24 stundu laikā no attiecīgās informācijas saņemšanas nav izskatījusi apropriācijas izmaiņas;

21) īpašu atlīdzības regulējumu no valsts un pašvaldību budžeta finansētu iestāžu amatpersonām un darbiniekiem nepieciešamības gadījumā paredzot kompensējošus mehānismus;

22) īpašu regulējumu izdienes pensiju, valsts sociālo pabalstu, sociālās apdrošināšanas pensiju, pabalstu un atlīdzību izmaksu veikšanai (apmēra ierobežojumus un īpašu izmaksas kārtību), kā arī sociālās palīdzības nodrošināšanai nepieciešamības gadījumā paredzot kompensējošus mehānismus;

23) lai īstenotu valsts un pašvaldību iestāžu valsts apdraudējuma pārvarēšanas pasākumus un nodrošinātu kritiskās infrastruktūras vai kritisko finanšu nozares pakalpojumu darbības nepārtrauktību uz izņēmuma stāvokļa laiku, aizliegumu publisko un privāto tiesību subjektu amatpersonām un darbiniekiem, kuri iesaistīti valsts apdraudējuma pārvarēšanas pasākumu veikšanā vai nodrošina kritiskās infrastruktūras vai kritisko finanšu nozares pakalpojumu darbības nepārtrauktību, izbeigt civildienesta attiecības vai uzteikt darba līgumu, kā arī pārtraukt tiešo darba pienākumu pildīšanu (izņemot gadījumus, kad tas apdraud personas dzīvību);

24) aizliegumu juridiskām personām pārtraukt kritiskās infrastruktūras vai kritisko finanšu nozares pakalpojumu darbību;

25) karatiesu darbības uzsākšanu;

26) īpašu kārtību un termiņus valsts drošības iestāžu operatīvo un kriminālprocesuālo darbību veikšanai, lai nodrošinātu nacionālo drošību valsts apdraudējuma gadījumā;

27) ārlietu ministram pilnvarojumu pieņemt lēmumu ierosināt starptautiskajās organizācijās, kuru dalībvalsts ir Latvijas Republika, un Eiropas Savienības un Ziemeļatlantijas līguma organizācijas dalībvalstīm pieņemt visaptverošas starptautiskās vai ārvalstu nacionālās sankcijas pret ārējo ienaidnieku vai valsti, kura ir atbildīga par valsts apdraudējuma izraisīšanu, kas apdraud demokrātisko valsts iekārtu, kā arī pret ārvalstu fiziskām un juridiskām personām, kas iesaistītas minētajās agresīvajās darbības pret Latvijas valsti;

28) īpašu nodokļu maksāšanas, nodokļu pārmaksas atmaksas veidu un kārtību, kā arī, ja izņēmuma stāvoklis pārsniedz trīs mēnešus, nodokļu objektus, bāzi un likmes.”

3. Papildināt ar 18.¹ pantu šādā redakcijā:

“18.¹ pants. Skaidrās naudas saņemšana valsts apdraudējuma pārvarēšanai

Valsts aizsardzības plānošanas dokumentos noteiktajos gadījumos un kārtībā par valsts apdraudējuma pārvarēšanu atbildīgās valsts tiešās pārvaldes iestādes, lai īstenotu šā likuma 13. panta pirmās daļas 4. punktā noteikto, var no Valsts kases konta Latvijas Bankā saņemt skaidru naudu un Latvijas Banka izsniedz šajā pantā minētajām iestādēm skaidru naudu Latvijas Bankas Valsts kases kontā esošo naudas līdzekļu ietvaros. Valsts aizsardzības plānošanas dokumentos noteiktajos gadījumos un kārtībā par valsts apdraudējuma pārvarēšanu atbildīgās valsts tiešās pārvaldes iestādes atmaksā neizmanto to skaidro naudu Latvijas Bankā un Latvijas Banka to pieņem un ieskaita naudas līdzekļus Valsts kases kontā.”

4. Papildināt 19. panta septīto daļu pēc vārda “atlīdzinājumu” ar vārdiem “izņemot atlīdzinājumu par neiegūto peļņu”.

5. Papildināt pārejas noteikumus ar 3.punktu šādā redakcijā:

"3. Grozījums šā likuma 17. panta pirmās daļas 25.punktā stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem Karatiesu likumā."

Ministru prezidenta biedrs,
aizsardzības ministrs

Artis Pabriks

Iesniedzējs:
Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

Jānis Garisons

Grozījumi Mobilizācijas likumā

Izdarīt Mobilizācijas likumā (Latvijas Republikas Saeimas un Ministru Kabineta Ziņotājs, 2002, 14. nr., Latvijas Vēstnesis, 2003, 168. nr.; 2004, 90. nr.; 2006, 83., 180. nr.; 2010, 157.nr.) šādus grozījumus:

1. Papildināt likuma 3.panta trešās daļas 1.punktā aiz vārda “izsludināta” ar vārdiem “izņēmuma stāvokļa vai”.
2. Izslēgt likuma 9. panta 1. punktu.
3. Aizstāt likuma 10.panta pirmās daļas 1.punktā vārdus “Krīzes vadības padome” ar vārdiem “Ministru kabinets”.
4. Izteikt likuma 13.pantu šādā redakcijā:

“13.pants. Pilsoņu iesaukšana aktīvajā dienestā

Latvijas pilsoņu — rezerves karavīru un rezervistu — iesaukšana aktīvajā dienestā mobilizācijas gadījumā notiek saskaņā ar Militārā dienesta likumu Ministru kabineta noteiktajā kārtībā. Zemessargu mobilizācija notiek Latvijas Republikas Zemessardzes likumā noteiktajā kārtībā.”

5. Papildināt 14. panta pirmo daļu ar vārdiem “kā arī mobilizācijai nav pakļautas šī likuma 14.1 panta pirmajā un otrajā daļā noteiktās personas”.
6. Papildināt likumu ar 14.¹ pantu šādā redakcijā:

“14.¹ pants. Izņēmumi no noteikumiem par pilsoņu iesaukšanu aktīvajā dienestā un iedzīvotāju mobilizāciju civilās aizsardzības formējumos un civilās aizsardzības pasākumu veikšanai

(1) Šā likuma 13. un 14. pantā noteikto mobilizāciju neattiecina uz šādām personām:

- 1) Valsts prezidents un Valsts prezidenta kancelejas amatpersona;
- 2) Saeimas deputāts;
- 3) Eiropas Parlamenta deputāts;
- 4) Eiropas Savienības komisārs;
- 5) Ministru kabineta loceklis;
- 6) ministrijas valsts sekretārs;

- 7) Valsts kancelejas direktors;
- 8) Valsts ieņēmumu dienesta ģenerāldirektors;
- 9) Valsts kases pārvaldnieks;
- 10) tiesībsargs;
- 11) Latvijas Bankas prezidents, prezidenta vietnieks un padomes loceklis;
- 12) valsts kontrolieris un Valsts kontroles padomes loceklis;
- 13) Finanšu un kapitāla tirgus komisijas priekšsēdētājs un padomes loceklis;
- 14) Nacionālās elektronisko plašsaziņas līdzekļu padomes priekšsēdētājs, priekšsēdētāja vietnieks un padomes loceklis;
- 15) Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisijas padomes priekšsēdētājs un padomes loceklis;
- 16) Satversmes tiesas tiesnesis;
- 17) Augstākās tiesas tiesnesis ;
- 18) apgabaltiesas tiesnesis;
- 19) rajonu (pilsētas) tiesas tiesnesis;
- 20) ģenerālprokurors un prokurors, kas norīkots darbam karatiesā;
- 21) advokāts, kas norīkots darbam karatiesās ;
- 22) Iekšlietu ministrijas sistēmas iestāžu un Ieslodzījuma vietu pārvaldes amatpersona ar speciālajām dienesta pakāpēm un darbinieks ;
- 23) valsts drošības iestāžu amatpersona un darbinieks;
- 24) Latvijas Republikas diplomātisko un konsulāro pārstāvniecību ārvalstīs darbinieks;
- 25) pašvaldības deputāts;
- 26) pašvaldības izpilddirektors;
- 27) pašvaldības policijas darbinieks;
- 28) ostas policijas darbinieks;

(2) Ministru kabinets atkarībā no valsts apdraudējuma veida, tā intensitātes un rakstura var lemt par mobilizācijas izņēmumu attiecināšanu uz citām valsts un pašvaldības institūcijas amatpersonām, darbiniekiem vai personām, kuras atrodas darba tiesiskajās attiecībās ar personām, kas nodrošina kritiskās infrastruktūras vai kritisko finanšu nozares pakalpojumu darbības nepārtrauktību.

(3) Ministru kabinets nosaka kārtību, kādā piemēro izņēmumus no noteikumiem par pilsoņu iesaukšanu aktīvajā dienestā un iedzīvotāju mobilizāciju civilās aizsardzības formējumos un civilās aizsardzības pasākumu veikšanai šā panta otrajā daļā minētajām personām, kā arī kārtību, kādā Nacionālo bruņoto spēku rezerves uzskaites struktūrvienību informē par šī panta pirmajā un otrajā daļā noteiktajām personām.”

7. Papildināt likumu ar pārejas noteikumu šādā redakcijā:

“Pārejas noteikums

Grozījums šā likuma 13. pantā stājas spēkā vienlaikus ar grozījumiem Latvijas Republikas Zemessardzes likumā, kas paredz zemessargu mobilizācijas kārtību.”

Ministru prezidenta biedrs, aizsardzības ministrs

Artis Pabriks

Iesniedzējs:

Aizsardzības ministrijas valsts sekretārs

Jānis Garisons